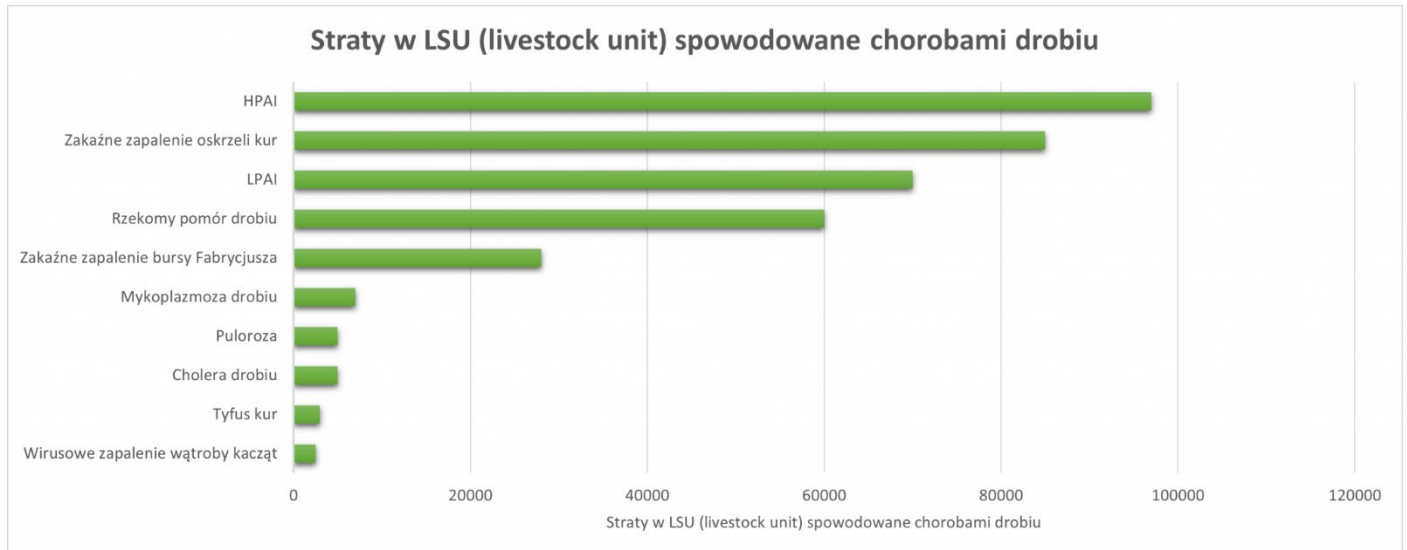

Choroba Gumboro – problem ciągle aktualny

Lek. Wet. Marta Krupa

Choroba Gumboro. Zakaźne zapalenie bursy Fabrycjusza. Infectious Bursal Disease (IBD). Jest wysoce zakaźną i zaraźliwą chorobą wirusową o charakterze immunosupresyjnym. Generuje śmiertelność na poziomie ok. 1-5% w przypadku szczepów klasycznych oraz do 50-70-% przy szczepach bardzo zjadliwych.

IBD jest powszechne – występuje w 95% państw należących do OIE. Po AI, IB i ND stanowi czynnik generujący największe straty ekonomiczne w światowej produkcji drobiarskiej.

Straty te przejawiają się u kurcząt brojlerów w postaci: zwiększonych upadków, zmniejszonych przyrostów masy ciała, pogorszenia wskaźnika wykorzystania paszy, immunosupresji oraz wynikających z niej wtórnych zakażeń. Ich leczenie z kolei generuje kolejne koszty.

Wirus IBD uszkadza narządy limfoidalne – bursę Fabrycjusza, powoduje dysfunkcję odporności humoralnej i, w mniejszym stopniu, komórkowej. Wrażliwe na zakażenie gatunki to: kury i indyki (naturalni gospodarze), kurczęta kierunku nieśnego są bardziej wrażliwe, kaczkę, strusie oraz ptaki dzikie (serologia oraz biologia molekularna). Do zakażenia może dojść w różnym wieku, do zachorowania od 10 dnia do 20 tyg. życia, ale najczęściej w wieku 3 – 6 tyg. Niestety wirus IBD jest bardzo odporny zarówno na czynniki środowiska jak i środki myjące i dezynfekcyjne. Jego eradykacja z fermy przysparza wiele trudności. Niezwykle istotna jest także kwestia MDA i wyznaczenia optymalnego terminu szczepienia.

Choroba podlega obowiązkowi rejestracji (Ustawa z 11.03.2004 o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zał. nr.3).

Szczepienia profilaktyczne w kierunku choroby Gumboro mają w naszym kraju charakter powszechny. Pomimo to dominującymi szczepami, izolowanymi w Polsce (ptaki klinicznie zdrowe, z objawami choroby Gumboro lub wywołanymi innymi patogenami drobiu) są szczepy vvIBDV. Te wysoce zjadliwe szczepy IBDV zdolne są do przełamania odporności poszczepiennej u kurcząt

z wysokim poziomem przeciwciał matczynych, powodując śmiertelność do 25% u brojlerów i do 60% u kur niosek.

Analiza filogenetyczna wykazała, że zidentyfikowano także w ostatnich latach nową grupę wirusów, tzw. „ks-like vvIBDV”, których do tej pory nie identyfikowano w Polsce (badania statutowe IBDV PIWet Puławy).

W większości przypadków stosowano szczepienia profilaktyczne przeciwko IBD a choroba miała przebieg głównie subkliniczny (immunosupresja – różnicowanie stada, pogorszenie wskaźnika wykorzystania paszy). Opisywano także przebieg podostry/ostry (przełamanie odporności poszczepiennej stada – ptaki wykazywały typowy obraz kliniczny, zmiany anatomopatologiczne, śmiertelność 7-24%).

Choroba Gumboro stanowi realny problem w produkcji drobiarskiej. Pomimo powszechnej profilaktyki zdarzają się sytuacje, w których choroba wybucha. Biologia czasem mówi nam „sprawdzam”.